

فریدا خاک نہ بندھے، خاکو جیڑ نہ نوٹے
جیونڈیاں پیراں تک، صویاں اپر بوٹے
گندھی اتے دکھڑا، پکڑا بلھے دھیر
فریدا بچھے لہانڈے دکھتے، پکڑ تائیں تیر

شاعرہ: بابا فرید گنج شکر²

شعری صنف: شلوک

①

فریدا خاک نہ بندھے، خاکو جیڑ نہ نوٹے
جیونڈیاں پیراں تک صویاں اپر بوٹے

شعری اصطلاح: کسے نوں وی ہر انہ آکھو کیونکہ کوئی نہیں جانتا کدھائی
رہے اے جیوے مٹی چلے لہردیاں پیراں تھلے بھونڈی اے تے
رن توں بعد اور اُتے تے اسی اودھے تھلے بھونڈا اے

تشریح:

بابا فرید گنج شکر انتہائی عاجز بندے سن (اور نہیاں نہیں
کوی وی لوکاں وچ تقسیم نہیں کھنٹی کہ کون کیسوں جیا
ایسے۔ اوہ ہمیشہ پیر بندے نوں اکوں اور گا بھدے سن
بلکہ اونہیاں تیں خود وی انتہائی سادہ زندگی گزارے
انہیں بے شرف وچ بابا جی کیندے نہیں کہ کسے وی بندے
نووں ہر انہ آکھوتے نہ آنوں ہری تنقید دیندے بنا لہو

کہونکہ کوئی نہیں جاننا کہ کیسے بندہ کیوں دے۔ سو سب کو
مہ جیوں کسی لیرا آکھوہ ایسہ بندہ نے بڑے بڑے
کردا ایسہ اسنے کوئی نیلی دا کہ نہیں لیتا لیکن
اے مہ رفہ اللہ تعالیٰ دی نظر و بڑا چنڈا سو
ایسہا دوسرا رخ وی سو سب کو ایسہ کہ کسی اکسا بندہ
نوں بڑا نیپا بھی دے سوو آے لیکن اوہ -
تہ سرائی سردا ہوتے اونوں وی صرف اللہ تعالیٰ

جان سکدے نہیں۔ آپ نے فرمایا:
"کسے عمری نوں بھی تے کوئی فوقیت نہیں تے سے
بھی نوں عمری تے کوئی فوقیت نہیں" (الحديث)
اللہ تعالیٰ دی نظر و ج سارے انسان برابر
اللہ نوں و دے کوئی نہیں جاننا کہ کیسے بندہ کیوں
دا۔ انسان نوں صرف ایسے ملان اول غور کرنا
چاہی دا نہ کہ دوسرے انسان نوں تنقید در نشانہ
بنائے۔ بابا جی سر انسان نوں برابر بھی کے برابر
عزت دیندے سن۔ جدو وی کوئی بندہ بابا جی اول
دوند اسی تے بابا جی اٹھ کے کھڑے ہو جاندے تے اونوں
صلدے تے فریلاں اولوں بٹھاندے تے فر آیا بیندے
سن۔ اپنی عزت ویلے تے بیندہ بھی لیند اسی تہ میں
کوئی معزز انسان واں ایس لئی بابا جی مسوں اپنی عزت
دیندے دیتے نہیں۔

ایس لئی سر انسان نوں چائی دا اے کہ دوسریاں نوں
دی رہنے ورٹا بھی تے تے نوں وی تنقید در نشانہ

یہ صرف کیونکہ ملاں در حد سار کونٹا کونٹا والے صرف
لیکھتے ہیں۔ کوئی بڑا ایسے فیصلہ نہیں کر سکتا کہ کبھی بڑا
بڑا چیز ایسے سے کبھی بڑا بڑا ساڑا ایسے۔

(2)
کنڈھی اتے لکھڑا، کیرک بٹھے دلعبیر
فریدا کے بھانڈے لکھتے، کیرتائیں نیر

شعر دا مطلب: دریا دے کنارے آئے (اگر ایسے پا پودا کئی) دیر
تک قائم رہ سکدا ایسے تے پانی وچ (سوجھا) جو جو دیکھے
بھانڈے کئی دیر تک نہ سکدے نہیں۔

تشریح:-

بابا فرید ایسے شعر وچ دنیا دی بے ثباتی
بیان کر دے پئے ہیں۔ بابا جی کنڈھے نہیں کہہ جھوں
دریا دے کنارے آئے اک پودا اگ پیندا اے تے اوہ
نہ بڑا دیر تک اوکھے نہیں رہ سکدا کیونکہ جڑھوں پانی
نہ ہاؤ تیر سو نندا اے تے اوہ کنارہ مک جاندا اے
تے نال ہی اوہ پودا پانی وچ شامل ہونکے مک جاندا
رہے۔ ایسے طرح ای انسان دی زندگی اسے جھٹھری
اک مدت تک موجود فریوہ قتم ہو جاتی ہے۔
دوسرے حصے وچ عی بابا جی اک سور مثال دے
سے دنیا دی بے ثباتی نوں بیان کر دے پئے ہیں۔

بابا جی کُنڈے میں کُہ دھو کی مٹی دے لگا نڈ سے
 پانی وچ پیٹے بیوں نے اوہ آہستہ آہستہ قتم بیوں
 جاندا جاندا رہے (وچ لہ پانی وچ کُل جاندا
 اے تے اونہاں لگا نڈیاں دا وجود قتم بیو جاندا اے
 بابا جی کوہنی شاعر مری وچ لوقاں نوں یاد کرا
 دے میں نے لائے دنیا فانا اے۔ اک دن سب جو
 جانا اے۔ انسان جلدوں افس دنیا وچ آجاندا
 اے تے اوں بھل جاندا اے کہ او نے مرنا اے۔
 جیو میں بلے شاہ نے وی آھیا:

۴ بلے شاہ اسیں مرنا نہیں گویا کوئی پور

this is satisfactory

this assignment has already been checked it is not appropriate to get the same assignment checked by other evaluators

صوفیا کُرا لوقاں نوں یاد کرا دے میں نے
 ایسہ دنیا عمارتی اے۔ اسی ہمیشہ ایتھے نہیں رہتا
 انسان دنیا دیاں دُنیا دیاں وچ کھوئے بھل
 جاندا اے کہ اوہ ایتھے صرف اک خاص مدت وچ
 آجاتے اعلیٰ زندگی تے آفرت دی زندگی قتم انسان
 نے ہمیشہ واسطے رہنا اے۔ انسان نوں چاٹی
 لے کہ اوہ دنیا دیاں دُنیا دیاں نوں مار نقل جائے
 تے اپنی آفرت دی شہرے کُرا جٹے روئے
 ہمیشہ ہمیشہ رہنا اے